

Odvodové zaťaženie treba znížiť ale aj zjednodušiť

Tlačová správa PAS k výsledkom projektu Možnosti znižovania daňovo-odvodového zaťaženia

Po zverejnení programového vyhlásenia vlády SR vydala Podnikateľská aliancia Slovenska stanovisko, v ktorom upozornila na skutočnosť, že vláda vo svojom programe neidentifikuje potrebu znižovania odvodového zaťaženia. V prieskume, ktorý bol realizovaný v súvislosti s vydaním publikácie Audit prekážok podnikania na Slovensku, pritom podnikatelia identifikovali súčasné odvodové zaťaženie ako tretiu najväčšiu prekážku pre fungovanie a rast podnikania na Slovensku. PAS preto znova upozorňuje na potrebu riešenia tohto akútneho problému a ponúka verejnosti a vláde SR vlastnú analýzu možností znižovania daňovo-odvodového zaťaženia na Slovensku.

Podnikateľom prekáža nielen výška odvodových sadzieb, ktorých plošné zníženie by väčšina podporila aj za cenu rozšírenia odvodovej základne, ale tiež byrokracia. Časté zmeny, ktoré treba sledovať, duplicitné nahlasovanie informácií či riziko sankcií za nesplnenie povinností z nevedomosti považujú podnikatelia dokonca za väčšie negatíva ako samotnú výšku sadzieb. Tieto skutočnosti spôsobujú, že nemálo daňovníkov sa odvodom vyhýba. Čoraz častejšie sa v odborných diskusiách skloňujú riziká pre verejné financie vyplývajúce zo starnutia populácie, ktoré v nasledujúcich desaťročiach začne tlačiť na rast verejných výdavkov.

Je preto nevyhnutné hľadať takú odvodovú schému, ktorá bude nielen čo najjednoduchšia, bude sa s ňou spájať čo najmenej administratívy, bude stimulovať k plateniu a odrádzať od unikania daniam, ale ktorá bude dlhodobo vytvárať na súkromný sektor čo najmenší reálny tlak. Stabilné zníženie odvodov si však napokon vyžiada redukciu miery štátneho prerozdeľovania. Čím skôr sa k tomu politici odvážia, tým to bude menej bolestnejšie.

PAS vo svojej analýze navrhuje dve skupiny odporúčaní, ktorých realizácia môže prispieť k zlepšeniu súčasného stavu. V prvej skupine sú opatrenia zjednodušujúce a sprehľadňujúcu daňovo-odvodovú agendu. Odporúčania smerujú k stabilizácii daňovo-odvodovej legislatívy a k lepšiemu informovaniu o pripravovaných zmenách. PAS ďalej navrhuje stotožniť hrubú mzdu zamestnanca so mzdovými nákladmi zamestnávateľa a zľúčiť súčasné odvodové sadzby daňového charakteru do jedného redistribučného odvodu, ktorý by bol odvádzaný na jeden účet. Odporúčania smerujú tiež k zjednoteniu výberu daní a odvodov, zjednodušeniu výkazníctva a informačnej prepojenosti medzi príslušnými úradmi. Proti zneužívaniu sociálneho systému PAS navrhuje zverejniť zoznam beneficentov sociálnych dávok na internete, aby bolo zneužívanie solidarity verejne kontrolovateľné, a teda aj riskantnejšie.

V druhej skupine sú opatrenia, ktoré majú potenciál vytvoriť dostatočne veľký priestor na výraznejšie zníženie odvodových sadzieb, a to znížením miery štátom zabezpečovaného prerozdeľovania. PAS odporúča začať verejnú diskusiu o postupnej redukcii plnení a zásluhovosti v starobnom dôchodkovom poistení a zároveň o obmedzení zdravotnej starostlivosti hradenej z verejného rozpočtu tak, aby boli solidárne systémy udržateľné aj v nasledujúcich desaťročiach. V systéme zdravotného poistenia je potrebné určiť, kto bude mať nárok na aký verejný servis a kto bude tento servis zabezpečovať. Cieľom by malo byť zúženie zdravotného plnenia z verejného odvodového systému na ekonomicky závislú populáciu alebo razantnejšie rozšírenie množiny diagnóz, ktoré by z vlastných zdrojov hradili aspoň ekonomicky aktívni občania z úspor alebo dobrovoľného poistenia. Na príjmovej strane verejného rozpočtu možno nižšie sadzby odvodov dosiahnuť vyrovnaním odvodového zaťaženia všetkých typov príjmov fyzických osôb, čiže rozšírením platenia odvodov podľa jednotného režimu na všetky príjmy fyzických osôb.